Vedtak i Transportklagenemnda - Kollektivreiser

Sammendrag

Feil billettkategori

Dato

11.03.2019

Saksnummer

2019-00643

Tjenesteytere

AtB AS

Klager har i det vesentlige anført

Klager ble ilagt gebyr 16. januar 2019 fordi han ikke hadde gyldig billett.

Klager viser til at han reiste med billett under kategorien "militær" fordi han jobber som sersjant i fast stilling på en av Luftforsvarets baser, hvor han bedriver militær profesjon. Klager kjøpte mobilbillett via AtB-appen fordi det fremsto som at kategorien "militær" gjaldt for alle som jobber i militæret, og ikke kun vernepliktige.

Under en kontroll på bussen ble klager ilagt gebyr fordi kontrolløren mente kategorien "militær" kun var forbeholdt vernepliktig i førstegangstjenesten. Etter klagers mening er informasjonen i AtB-appen svært misvisende, da det står "militær" og ikke vernepliktig. Forsvaret er mye mer enn bare vernepliktig. Vekteren viste til detaljer i appen som skulle utdype "militær" begrepet, men der sto det bare info om vernepliktig og vekteren innså at klager hadde et poeng.

Da klager sendte klage til AtB foreslo han at de burde endre begrepet fra "militær" til "vernepliktig" dersom rabatten kun skal være gjeldende for vernepliktig. Han viste videre til at NSB og Kolumbus benytter seg av begrepet "vernepliktig", som da er klart og tydelig. Klager har stor forståelse for at vernepliktig skal ha rabatt, men han understreker at det er normalt i andre land at militæret får rabatt over alt.

I svaret fra AtB, som ble sendt til klager, fikk han til svar at gebyret ble stående, men at [f]orslaget ditt til å endre navnet på billettkategorien Militær er sendt videre for intern behandling." For klager virker det rart at AtB skal se videre på hans forslag, men at gebyret blir opprettholdt. Når det blir benyttet forskjellige begrep virker applikasjonen rotete, og det gjør det vanskelig for klager som forbruker å sørge for og kjøpe riktig billett.

Klager krever at AtB refunderer kostnaden til gebyret, pålydende 750 kroner.

Tjenesteyterne har i det vesentlige anført

Det avgjørende ved bruk av rabatterte reisebevis, er at man oppfyller retten til rabatt innen den konkrete reisekategorien. For å ha rett til å reise med en militærrabattert billett, må man være være vernepliktig i førstegangstjeneste. Formålet med å tilby rabatt for denne gruppen er, på lik linje med studenter og ungdom, er å tilby rimeligere billetter til reisende som befinner seg i en midlertidig situasjon hvor de ikke er i fast jobb med fast lønn.

Tilfellet i denne saken kan sammenlignes med lignende tilfeller hvor stipendiater har blitt ilagt tilleggsgebyr idet de ikke oppfyller kravene for å reise med studentrabatterte billetter. Stipendiater er ansatt i en fast og lønnet stilling ved universitet men anser seg selv likevel som studenter. I og med at de ikke betaler semesteravgift på samme måte som øvrige studenter og er ansatt i en lønnet stilling vil de ikke ha rett til å reise med studentrabatterte billetter. AtB viser til avgjørelse i sak 2017-01191 hvor nemnda ikke anbefalte at klager gis medhold på grunnlag av at «Klager er ansatt i lønnet stilling som stipendiat og ikke betaler semesteravgift. Det fremgår også av NTNUs nettside og i uttalelse fra NTNU at stipendiater ikke har samme rett til rabatter som studenter.»

Vilkår for kjøp av billetter og takstreglene er lett tilgjengelig på våre nettsider. Det er passasjerens eget ansvar å påse at han reiser med gyldig reisebevis, herunder oppfyller kravene til rabatterte billetter og det er passasjeren som må bære risikoen for å reise med ugyldig billett.

AtB opprettholder med dette vår tidligere avgjørelse og viser samtidig til vår begrunnelse tidligere i saken.

Nemnda bemerker

Klager ble 16. januar 2019 ilagt tilleggsgebyr ved billettkontroll da han ikke oppfylte kravene til å reise med billett innen billettkategorien «Militær".

Det fremgår av AtBs transportvilkår § 2 at reisende må ha gyldig billett og ifølge § 7 første ledd skal tilleggsavgift ilegges dersom gyldig billett ikke kan vises ved kontroll. Bestemmelsen er objektiv.

Nemnda peker på at det i utgangspunkt er den reisendes ansvar å sette seg inn i billettkategoriene og priser.

Oversikt over de forskjellig billettkategorier er gitt på AtBs nettsider. Under kategoriene "militær" er det gitt følgende opplysninger:

"Vernepliktige i førstegangstjeneste betaler 50 % av enkeltbillett voksen mot fremvisning av tjenestebevis. På øvrige billettyper gjelder voksenpris.

Husk at du må kunne vise at du har rett til rabatt hvis personalet ber om det. Uten gyldig bevis vil du få gebyr i en billettkontroll."

Nemnda er enig i at betegnelsen vernepliktig er klart bedre og bør foretrekkes.

Nemnda finner likevel ikke å kunne anbefale at gebyret blir frafalt. Så vidt vites er det ikke vanlig i Norge at militært ansatte er berettiget til rabatterte reiser på samme måte som vernepliktige. Nemnda mener på denne bakgrunn at klager hadde foranledning til å undersøke forholdet nærmere og ved en enkelt undersøkelse ville klager kunne finne den ovenfor nevnte informasjon.

Vedtak

Transportklagenemnda Kollektivtransport finner ikke å kunne anbefale at klager gis medhold.

Nemndas representanter

Anne Austbø (leder)
Else Anette Grannes (Forbrukerrådet)
Kristoffer Sørlie (Forbrukerrådet)
Hege Forsberg Krogh (Hedmark Trafikk)
Kristin Aarre (Ruter)